

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	Főszerkesztő: Dr. VARGA LAJOS.	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.	Felolós szerkesztő: SZATHMÁRY ZOLTÁN.	— SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: —
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		Arany János-u. 2. Telefon 412.

Andrássy javaslata.

(K. Sz.) A kiegyezési javaslatokkal együtt terjesztette be a képviselőházhoz gróf Andrássy Gyula alkotmánybiztosító törvényjavaslatait.

Aznap, a nagy, mindentelnyomó érdeklődés miatt, amelyet a kiegyezés keltett, alig beszéltek róluk. Pedig talán már hire-hamva se lesz a mostani kiegyezésnek, amikor Andrássy törvényeire még mindig alapvető jogforrások gyanánt fognak hivatkozni.

A beterjesztett négy törvény közül az igazi, a főfontosságú alkotmánybiztosítékot a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről és a hatásköri bíróság megteremtéséről szóló javaslatok foglalják össze.

Ezek a javaslatok megerősítik a törvényhatóságokat, hogy törvénytelen kormányrendeletekkel szemben ellenálljanak. Eddig a vitás esetekben a minisztertanács döntött. Most minden vitás ügyet az érdekelt mi-

niszterek elől a független bírósághoz visznek majd.

Uj jogokat, új felszólalási fórumokat kapnak a törvényhatóságok, de megtartják a régiéket is. Ezentul is felírhatnak a parlamenthez. Felírhat pedig nemcsak az egész többség, hanem felírhat a tagok fele is.

Az új hatásköri bíróság intézményével megszűnik az a képtelen állapot, hogy amikor vitás, bizonyos ügy a közigazgatási bíróság elé tartozik-e vagy sem, e fontos kérdésben maga a kormány dönt. Külön, független bíróság lesz e fontos kérdés eldöntésére.

Mindez együtt eleven, modern joggá erősíti a magyar törvényhatóságok ősi politikai jogait.

Nagy dolog, hosszú évtizedekre kiható dolog ez. Nem kell kicsinyelni a kiegyezési javaslatok fontosságát, de bármily nevezetesek is azok az ország gazdasági életére, bizonyos, hogy Andrássy javaslatai a maradandóbb jellegűek.

A parlament dolga már most, hogy megértse azt a munkát, amelyet elébe tesznek. A pártok és az

egyések teljesítsék mind köteleosságukat úgy, mint ahogyan a törvény alkotója teljesítette.

Akkor nem marad holt betű az a törvény-csoport.

A helyzet.

Politikai hírek.

Budapest, október 18.

(Saját tudósítónktól.) A politikai világot ma kétféle esemény foglalkoztatja, a függetlenségi párt forrongása és a horvátok magaviselete. Kétségtelen, hogy Kossuth Ferenc tegnapi beszéde némi megnyugvást hozott, de a parlamenti szünet is mindenestre jó hatással lesz.

A klubéletre helyezik ez idő alatt a legfőbb súlyt. A függetlenségi pártban mindennap élénk eszmecsere folyik és kétségtelen, hogy ma már nagyon sokan vannak, akik belátták a kiegyezés kényszerítő voltát.

Legtöbb érv ma a pénzügyi pangás, amely szemmel látható módon illusztrálja a biztos állapot szükségét. Amíg ugyanis a politikusok tépelődnek, küzködnek, addig a kereskedelmi világban általános az öröm. Bizonyos azonban, hogy a politikában nem várható nagy rázkódások. Legtöbben

Mikor az ősz jön.

Irta: Gérard.

Napok óta sűrű ködfátyol borítja a hegyeket és mint alaktalan szürke tömeg nehezedik a kis falura, amely egyébként a turisták találkozóhelye. Az utcái, ahol nyáron tarka társaság fel- és lesétál, egyszerre üressek lesznek. Az első őszviharral eltűnnek a nyaralók.

— Üres lett egyszerre minden — mondá a csinosan butorosított szobába belépő postamester.

— Igen — üres.

— Ugy mondd ezt Anna, mintha sajnálnád.

— Én, tudja Isten, mindig örülök — folytatta a férfi, amikor a feleségétől nem kapott választ, — amikor vége van ennek a nyári esetnek. Egy pár forintot keresünk, hogy kiadjuk a szobákat, ez igaz. De a házban mindig idegen arcot látni és mindenkihez udvariasnak, szeretetreméltónak lenni, semmiesetre sem élvezet. Nem gondolod?

Az asszony mozdulatlanul marad az ablaknál és a férfi tovább beszélt:

— Mikor megy a doktorod, Anna?

Az asszony megfordult, száját beszédre nyitotta, de gyorsan összeharapta és nyugodtan felelt: — Azt hiszem holnap reggel!

— Hála Istennek, az utolsótól is megszabadulunk.

A férfi hangosan felnevetett, azután odament a feleségéhez, megcsókolta és ezzel elhagyta a szobát.

Az asszony sápadt arcán a fájdalom, az ellenállás, a harag tükrözőtt vissza. Meghajolt lelke nagy kinja alatt, de hirtelen felgyenesedett és egy erős elhatározással az ajtóhoz ment. Kinyitotta, kiment a folyosóra és kopogtatott egy ajtón.

Az ajtót gyorsan kinyitotta és belépett a szobába.

— Jó, hogy jön, Anna asszony, — mondta egy tiszta, friss férfihang — már nem tudom, hogy mit csináljak ezzel a sok holmival, nem fér bele a kosárba.

— U már elment — mondta az asszony minden felelet helyett és lassan, vontatottan a férfi vállára tette kezét.

— Így — mondta a férfi és erősebben magához szorította az asszonyt. Segíteni jössz ugy-e, Anna?

— Igazán elutazol holnap? — Félelem rezgett az asszony hangjából.

— Tudod, hogy kénytelen vagyok — felelte.

Szenvedélyesen ölelte meg a férfit és reszketett egész karcau testében.

Türelmetlenség és emellett szomorú kifejezés borította a férfi arcát. Becsapta a kosár tetejét, reá ült, ölébe vette az asszonyt és így beszélt hozzá:

— Nézd Anna — nyugodtnak és józan-nak kell lenned és nem szabad még nehezebbé tenned a változatlant. Tudtuk, hogy eljön az a nap, amikor el kell válnunk.

— Hogy ezt ki tudod mondani — felelte a nő egész halkán.

— Én férfi vagyok, szívem. Ennek így kell lennie és ezzel már számoltunk is.

— Én nem tudlak hallgatni. Uyan hi-deg, olyan józan vagy, mintha már el is mentél volna — mondta az asszony félig elfulladva.

— Drágám, én már napok óta gondolok arra, ami jönni fog és a nyugalmamra szükség van neked is.

— Te nem szeretsz, máskülönben nem tudnál ilyen nyugodt maradni.

— Én szeretlek téged annyira, hogy hallgatom kell a józan észre és nem szabad bolondságot elkövetnem. Ha így cselekszünk, akkor legalább ennek a gyönyörű hat hétnek nem marad fájdalmas emléke.

— Fájdalmas emlék — nevetett keserűen az asszony.

— A mi életünk kirajzolva fekszik előttünk és nem mi ketten vezetjük. Tudod, hogy én egy évben csak hat hétig vagyok a magam ura. Ekkor szabad ember vagyok és életem az én életemet. Máskor a kötelességek embere vagyok. És te — nálad nem így van?

◀ Az általánosan megkedvelt ▶

ifj. Zsiga Józsi cigányprimás

és teljes zenekara játszik

■ a hét minden estélyén a ■

„PANNONIA”-BAN

beszámolóval könnyítik meg lelkiismeretüket s kilépésről talán csak Nagy Györgynél lehet beszélni.

Amíg azonban a kiegyezési harc kezd elcsúszni, addig a horvát sebek ismét kiújulnak. Pártkülönbség nélküli nagy perfidiának tekintik azt az osztrák vendégeskedést, amely tegnap ért véget. A reichsrath-beli detszláv képviselők látogatását különben a magyar országgyűlési horvát képviselők is viszonzni fogják. Szóval véd- és dac-szövettséget kötnek, sőt már a kiegyezéssel szemben való viselkedésüket is együtt, közösen állapították meg. A függetlenségi párt erős akcióra készül ez eljárás ellen, amelyet árulásnak és összeesküvésnek bélyegeznek. A kormányt fel fogják kérni, hogy tegye meg az intézkedéseit.

Egyházmegyei közgyűlés.

A debreceni reform. egyházmegye vagyona.

Az ev. ref. egyházmegye ügyei.

— október 19.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni református egyházmegye tegnap tartotta öszi rendes közgyűlését nagy érdeklődés mellett az egyházépület nagytermében.

A gyűlésen Dávidházy János esperes elnökölt. Jegyzők F. Varga Lajos, Szabó József, dr. Kőrösi Kálmán és dr. Szeremley Béla voltak.

A gyűlés Dávidházy esperes rövid imájával kezdődött. A megalakulás és a távollévők igazolása után a tárgysorozatot állapították meg.

Az esperes jelentette, hogy Nagy Lajos tanácsbíró öregségére való hivatkozással lemondott tisztségéről.

A közgyűlés a lemondást sajnálattal veszi tudomásul s érdemei elismeréséül örökös tiszteletbeli tanácsbíróvá megválasztja. Egyébként a megüresedett állás betöltésére új választást rendel el.

Felolvasták ezután azon jelentést, mely az egyházmegyei tanítóképviselőkre beadott szavazatokról szól. Ezek szerint megválasztottak: Ritoók János, Sáfár László, Uray Imre és Kátó Bálint. A jelentést tudomásul veszik.

— Nálam! Megint egy harsány nevelés.

— Ne tégy így Anna. A mostani hangulatból látom, hogy mindent feláldoznál, a férjedet, a jövődet — és jönnél velem. Akkor lennél csak szerencsétlen, mert nem találd meg a helyet, amelyre ennyi áldozat után jogod volna. Nekem feleségem van, aki szeret és akivel szemben kötelességeim vannak.

— Szereted?

— Már sokszor mondtam neked. Megszoktam. Nem okoz nekik fájdalmat. De mi mint jó barátok váljunk el Anna, ahogyan megbeszéltük.

— Én nem tudok élni nélküled!

— Ezt csak képzeld. Jön a tél, beled éled magad a jó polgári életbe és a múlt úgy tűnik fel, mint egy nyári álom.

— Én már nem tudok álmodni. Felébredtetted!

— Ne tettem volna Anna? Én úgy veszem az életet, ahogy jön. Örülök a szépnek, amit a ma hoz, anélkül, hogy a holnapra gondolnék. Ezt mind megmondtam neked.

— Igen, a te élettedben nincsen hely az én számomra, — mondta az asszony fénytelen hangon.

— Anna, ne kinozzuk magunkat. Gyere segíts nekem. Nem bucsuzunk el! Aludt át

Az egyházmegye állapota.

Ezután a terjedelmes esperesi jelentést olvasták fel az egyházmegye közállapotairól. Az egyházmegye vallási, iskoláztatási viszonyai kielégítőek.

Az egyházmegye iskoláiban összesen 646 tanulóval engedték el a tandíjat, oktatták teljesen ingyenesen. A szegényeknek összesen 26.529 koronát adományozott az egyház, melynek számára ennek ellenében 17.645 korona kegyes adományt tettek a hívők, kiknek a közgyűlés egyetemlegesen jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. — Az esperesi jelentést és az ebből fakadó intézkedéseket a közgyűlés némi módosítással tudomásul veszi.

Ezután Szeremley Béla terjesztette elő a Basa-Györy síremlék elkészítésére kiküldött bizottság elnökének, Szele Györgynek jelentését. Eszerint a síremlék Hajdubagason elkészült, annak idején le is leplezték, a síremlék költségeit kiutalványozták. A jelentést a közgyűlés tudomásul veszi.

A kultúra érdekében.

Az egyházkerület felhívta az egyházmegyét, hogy az egyes egyházközségek meghallgatásával terjesszen be véleményes javaslatot arra nézve, hogy mi az oka annak, hogy az iskolázatlanok száma 14 százalékra csökkent. A megye véleményadásra hívta fel az egyházközségeket, melyeknek jelentései alapján megállapította dr. Szeremley Béla előadói javaslata, hogy az iskolázatlanok számának növekedése faluhelyen abban keresendő, hogy a lakosság nagyobb mértékben költözik a tanyákra.

Itt egyedüli segítség a tanyai iskolák felállítása és a vándortanítás bevezetése. A városokban pedig az ok a munkás viszonyokban, a tandíjak magasságában és abban keresendő, hogy a polgári hatóság lanyhán hajtja végre a törvény idevonatkozó rendelkezéseit.

Erre vonatkozólag az előadói javaslat az ingyeniszkoláztatás létesítését és polgári hatóságok serkentését tartja szükségesnek. A javaslatokat a közgyűlés nagy lelkesedéssel tette magáévá és ezeket felterjesztik az egyházkerülethez.

Egyéb hangok.

Égész csapat szabályrendeletet alkotott ezután a közgyűlés többé-kevésbé hosszú vitatkozás után, melyekben élénk részt vettek

ezt a néhány téli hónapot és ha eljön ismét a nyár, újból enyém lesz.

Az asszony erősen magához szorította a férfit és a szemébe nézett?

— Igaz, hogy megint eljössz? Én várlak, én akarlak, esküdjél meg, hogy újból eljössz.

A férfi a türelmetlenségnek egy könnyű mozdulattal eltolta magát az asszonyt.

— Ne legyél gyermek. Ilyen esetben nem szabad esküdni. Egy év hosszú idő. Mi minden történhet az alatt. Ha lehetséges, megint jövök. Elégedj meg ezzel. Most pedig lemegyek a postára, megnézem, van-e levelem.

Szenvedélyesen megcsókolta az asszonyt és eltávozott. Kinn a szabadban fellékzett és gyorsan eltűnt.

A sápadt asszony megváltozott arccal bámult maga elé. Két kezét a homlokára tapasztotta és gondolkodni kezdett.

— Nem fog visszajönni, csak nyári álom volt és jön a tél.

Összeborzongott a téltől, az egész életétől, amelyet eddig folytatott. Nem tudott többé a férje szemei közé nézni, reszketett tőle és megvetette egész környezetét. Nem tudott az újra eljövő nyári álomban hinni és hogy előbbi életmódját folytassa, ahhoz nem volt elég ereje. Reszkető kezekkel nyult a falon függő revolverért, lement a kertbe és egy mozdulattal elintézte egész jövőjét.

Kiss Albert, Márton Imre, Dicsőfi József, F. Varga Lajos, Jánosi Zoltán stb.

Nagyobb vitát rögtönzött az egyházfenntartási alapokról beérkezett jelentéseket felőlelő előadói javaslat. Az egyes egyházközségek ugyanis sokféleképpen értelmezték az egyházkerület azon kívánságát, hogy az egyházfenntartó alapról neki tegyenek jelentést. A közgyűlés az így támadt zavart eloszlatandó, kimondta, hogy az egyházközségeknek csak azon alapról kell kimutatást adni, amelyet határozottan egyházfenntartási alaplal kezelnek. Igen érdekes, hogy a nagy debreceni egyházközségnek ilyen alapja nincs.

F. Varga Lajos jegyző előterjesztette ezután a debreceni egyházközségnek a parochiális körökre vonatkozó véleményét, amit a közgyűlés mindenben magáévá tett és a tervezetet a debreceni egyházközség módosításaival fogadta el.

A presbyterek létszáma.

Az új egyházi törvény azt mondja, hogy a választott presbyterek létszámát az egyházközség meghallgatásával az egyházmegye állapítja meg. Ez a megállapítás a közgyűlésen megtörtént és az egyházmegye a presbyteriumok létszámát mindenütt meghagyta a régi, kivéve Debrecen, hol az egyházközség kívánságához képest 100 lesz a presbyterek létszáma.

Az egyházközségi közgyűlések szervezésével kapcsolatban legtöbb egyházközség mellőzést kéri annak, hogy ezek a közgyűlések képviselési alapon szervezessenek. Ez irányban az egyházmegye dr. Kőrösi Kálmán azon határozati javaslatát tette magáévá, hogy az egyházközségek öhajítását pártolólág terjeszti fel az egyházkerülethez.

A felsőszabolcsi egyházmegye határozata révén napirendre került a lelkészi nyugdíj ügye is, melyen végül is hosszas vita után Jánosi Zoltánnak az indítványát fogadták el, hogy a zsinat alkossa új törvényt, mert a mostani a lelkészek rendkívüli megterhelésével jár.

Ezután Márton Imre egyházi ügyész és társai azon fellebbezését tárgyalták, melyben a fellebbezők azt a debreceni presbyteri határozatot támadták meg, mellyel a presbyterium a homokkerti olvasóegylettől 50 darab egyenként öt korona értékű részvényjegyet vett.

A fellebbezésben indokul felhozták, hogy a határozatot hozó gyűlés nem volt határozatképes és hogy a törvény szerint kamat nélkül kölcsönt az egyház nem adhat. Azonban ezen indokok dacára a gyűlés a fellebbezést elutasította.

A szekularizáció.

A szekularizáció ügye itt is napirendre került, Szabó József jegyző referált az országos ref. lelkészegyesület közgyűléséről. Bejelenté, hogy az országos gyűlés állást foglalt az 1840. XX. törvény cikk végrehajtása mellett annak dacára is, hogy ez a papi vagyon szekularizációját jelenti.

Jánosi Zoltán elmondja, hogy a pesti papi kongresszusra kigyót-békát kiállítottak és azzal vádolták, hogy szakítani akar az egyházzal.

Hát ez nem igaz. Hisz a szekularizációt sem akarjuk — mondja — olyan értelemben, mint azt nekünk imputálják, hanem igenis követeljük azt, hogy, minő egyházi javak származnak az állam kezéből, deklarálják azokat az állam vagyonának és az állam gyakoroljon fölötté felügyeleti jogot. Minden írásban üdvözli a papi kongresszust és helyesli munkáját.

Jánosi beszéde után sok apróbb-cseprőbb tárgy került még napirendre, mire a gyűlés az esti órákban véget ért.

— Színház után —

kellemes szórakozást találhatunk

Egész éjjel zene. Kitűnő hideg étkek és italok.

a Széchenyi
kavéházban.

Rendkívüli városi közgyűlés.

A fizetésrendezést fogják tárgyalni.

A szeptember hó végén megtartott városi közgyűlésen több fontos tárgyat nem tudtak elintézni, miután azok az ügyek nem voltak kellőleg előkészítve erre a közgyűlésre.

De a közgyűlés ugyanakkor elhatározta, hogy október hó 24-én rendkívüli közgyűlést tart, amely alkalommal elintézi ezeket az ügyeket is.

A közgyűlés tárgysorozata az alábbi lesz:

Tanácsi előterjesztés az ispotályi telkek eladása felett megtartott árverés eredményéről.

Névszerinti szavazás a Szathmári-örökösök József kir. herceg-utcai 46-ik sorszámú házastelkük megvétele felett első ízben.

Névszerinti szavazás Diószegi János és neje debreceni lakosoknak késes-utcai 70-ik sorszámú házastelkük megvétele felett, első ízben.

Névszerinti szavazás özevgy Czeplédi Józsefnének czepléd-utcai 11. és Boesky-tér 1-es számú házastelke megvétele felett, első ízben.

A város házipénttárának, a házipénttár által kezelt alapoknak, a világítási és könyvnyomda-vállalatoknak 1906. évi zárszámadására vonatkozó tanácsi előterjesztés.

Szervezési szabályrendelet módosítása és az általános fizetésrendezés iránti javaslat.

A város házipénttárának, a házipénttár által kezelt alapoknak, a világítási és könyvnyomda-vállalatok 1908. évi költségvetése.

Gyöngyösi Viktor színházi festő és társainak kérelme, a városi nyugdíjintézet kötelékébe felvételük iránt.

Ernst Károly iparvasuti mozdonyvezető-gépész hasonló tárgyú kérelme.

Nyugdíjazás, özevgyi segély és kegydíj iránti kérvények.

Orvos és bábaoklevelek kihirdetése.

Országos ünnep Debrecenben.

A Diószegi—Fazekas emlékmű leleplezése.

Az ünnepély műsora.

Választmányi ülés a Csokonai-körben.

— október 19.

(Saját tudósítónktól.) A Csokonai-kör választmánya tegnap délután Tüdős János dr. alelnök elnöklelte alatt ülést tartott, melyen a Diószegi—Fazekas emlékünnepe műsorát állapította meg.

Az ünnepély, mely már minden részletében kibontakozva áll előttünk, országos jelentőségű lesz nemcsak amiatt, hogy a növénytudomány két nagyhirű és jelentőségű magyar tudósa emlékének fog szenteltetni, hanem országos jelentőségűvé teszi az a körülmény is, hogy a magyar tudományos világnak számos kiváló tagja részt fog venni az ünnepélyen, valaminthogy képviseltetni fogják

magukat az ország tudományos és irodalmi egyesületei, illetőleg intézetei is.

A választmányi ülésen jelen voltak Vecsey Imre, Oláh Károly, Barcsa János és Török Péter választmányi tagok és Kardos Albert dr. a kör titkára.

Kardos Albert előterjesztette a választmánynak az ünnepély műsorát, mely három részből áll. Az első rész az ünnepi felolvasás lesz, mely a kollégium disztermben fog lefolyni délelőtt 10 órakor. Műsora a következő.

Elnöki megnyitó beszédet mond Géressy Kálmán, a Csokonai-kör elnöke.

Vallásos ének, melynek szövegét Diószegi Sámuel, dallamát Mácsay Sándor írták, előadja a főiskolai énekkar.

A fűvészkönyv növénytanai méltatása, irta és felolvassa Török Péter kollégiumi tanár, a Csokonai-kör tagja. Dalegyveleg szövegét Fazekas Mihály, dallamát, Mácsay Sándor írták, előadja a városi dalegyület.

A fűvészkönyv nyelve, irta és felolvassa Kardos Albert dr., a Csokonai-kör titkára.

Vallásos ének előadja a főiskolai énekkar.

A szoborleleplezés.

Ezen ünnepély végeztével a közönség átvonul a fűvészkertbe, ahol Somogyi Sándor szobrászművész készítette pompás emlékmű leleplezési ünnepélye fog végbemenni.

Itten Tüdős János dr., a Csokonai-kör alelnöke tart megnyitó beszédet, amely után Mágósi Sándor egyetemi tanár, a Magyar Természettudományi Társaság kiküldötte mond emlékbeszédet, miközben a szoborról lehull a lepel.

Az emlékművet a Csokonai-kör nevében Komlóssy Arthur, a kör alelnöke átadja Erőss Lajos rektorprofesszornak, aki a kollégium nevében átveszi a szobrot.

Ezt követőleg a Természettudományi Társaság nevében Tuson János dr. egyetemi tanár, a Csokonai-kör megbízásából pedig Szávay Gyula főtktár koszorúzzák meg a szobrot.

A leleplezési ünnepet a Himnusz el-éneklésével zárják be.

Az ünnepségek harmadik része Diószegi és Fazekas kossuth-utcai temetőben levő síremlékének megkoszorúzása lesz.

A Diószegi síremléket a helybeli ev. ref. egyház képviselője, a Fazekas síremléket pedig Debrecen városa képviselője fogják rövid beszéd kíséretében megkoszorúzni.

A fényesen és nagyszabásúnak ígérkező ünnepséget társas ebéd zárja be a Bika-szálloda egy külön termében.

A választmány az előterjesztett műsort helyesléssel vette tudomásul, majd elhatározta, hogy ha valami gátló körülmény közbe nem jön, november hó 3-ik napján tartják meg az emlékünnepe, ellenkező esetben 10-re halasztják.

Az emlékmű felirata.

Ezután a szoborműre vésendő felirat szövegét állapította meg a választmány. A felirat két részből áll, hangzik pedig a következőképpen:

Diószegi Sámuelnek és Fazekas Mihálynak, a magyar fűvésztudomány megeremlőitök.

A magyar fűvészkönyv megjelenésének századik évében Debrecen sz. kir. város és több nagylelkű támogatók segítségével emelte a Csokonai-Kör 1907. évben.

Kardos Albert titkár végül előterjesztette a meghívandó egyesületek és intézetek novsorát, mely a következő: Magyar Tudományos Akadémia, Nemzeti Múzeum, Természettudományi Társulat, Magyar Nyelvtudományi Társaság, Kisfaludy Társaság, Petőfi Társaság, a két budapesti és a kolozsvári egyetem, a gazdasági akadémiák, a vidéki irodalmi körök és a helybeli középiskolák.

Ezután az elnök berekesztette az ülést.

Színház.

* **Közönyt-közönnel.** Morettó nagy-sikerű darabja a Közönyt-közönnel-t került tegnap este színre. A rendezőség látszik kiváló gondot fordított a darabra s a hatás nem is maradt el. Szívesen tapsolt a szereplőknek, különösen Zilahynak, ki gondos, öntudatos játékaival uralta az egész darabot s újabb jelét adta fényes tehetségének. Ez a szerep, valamint az „Ördög” szerepe Molnár Ferenc vigjátékában, — teljesen az ő zsánere s kiváló alakítást produkál is benne. — Külön fel kell jegyeznünk a II. felvonásbeli tánc-jelenetét, amikor spanyol szokás szerint (a darab tudniillik Spanyolországban játszik) szint választván a farsangi játékon, a sors által Laurának, azaz Báthory Marcsának a lovagja lesz. Báthory Marcsa bájós, gracióz táncos s Zilahy kitűnő mimikája kifogástalan volt. Intelligens játéka volt Hahnel Arának nehéz szerepében. Érzelmait drámai erővel tudta színeznii s ami fő, át is érezte szerepét. Szakács Andor Don Carlost játszotta, de csodálkozásunkra nem tudta érvényre juttatni szerepét, pedig az ő gondos játékaához hozzá vagyunk szokva. Bérczy, Tallián, Jeszenszky né kis szerepeikben is jók voltak.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután először kerül színre Lehár bájós Vig özevgye, amely eddig csak az esti előadások során gyönyörködtette a közönséget. Este Tóth Kálmán kitűnő vigjátékát Nők az alkotmányban adják, amely a múlt heti előadásra olyan zajos sikert aratott. A szereposztás ugyanaz, ami a reprise volt.

* **Horváth Kálmán fellépései.** A jövő hét előadásait Horváth Kálmán dominálja, aki négy pompás énekes darabban lép fel. Hétfőn Kada Elek nagy sikert aratott Helyreasszonya kerül színre, a címszerepben Zilahyval. Pethő diákot Horváth Kálmán játsza. Sorra kerülnek azután, Tavasz, Boszorkányvár, Bőregér. Valamennyi darabban Horváth Kálmánnak van nagy énekes szerepe.

* **A Boszorkány.** Sardou nagy sikert aratott drámája a „Boszorkány” kerül színre ma este. A darab fő női szerepét Jeszenszky né játsza, akinek a Boszorkány ismert jeles alakítása.

LEGSZEBB KALAPOK FEKETENEL

Saját készítményű szép és tartós cipők csakis
ELFENBEIN és KLEIN

Plac-utca 28. szám alatti (Főtőzsde mellett) cipő-üzletében szerezhetők be. Saját műhelyünkben készült megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A király állapota rosszabbra fordult.

A köhögési rohamok ismétlődnek.

Aggodalommal teljes híreket jelentett ma délelőtt a bécsi telefon a király állapotáról. Az agg uralkodó rosszul töltötte az éjszakát, a száraz és éles köhögés folyton kinozza s katarrusa erősödött, pedig az eddigi orvosi jelentések éppen arra alapították, a kedvező prognózisukat, hogy ez a körülmény nem állott be. Ma délelőtt Neuser és Kerzl orvosok látogatása után az egész császárvárosban villámgyorsan elterjedt a hír:

— A király állapota rosszabbra fordult.

Híreink itt következnek:

Bécs, október 18. Schönbrunnban már kora reggel nagy volt a mozgolódás. A tegnapi riasztó hírek következtében sokan kijöttek, hogy érdeklődjenek a király állapota iránt. Neuser tanár és Kerzl udvari orvosok hat órákor vizsgálták meg a beteg uralkodót s konstatálták, hogy állapota nem olyan kedvező, amilyen kívánatos volna. A király félkilenc órákor feküdt le, de az éjjelt nyugtalanul töltötte s a megmegújuló kínzó köhögési rohamok miatt már reggel négy órákor elhagyta ágyát s dolgozószobájába ment.

Az uralkodót az álmatlan éjszaka nagyon megviselte s bágyadtan, kedvetlenül ült íróasztalához. Az orvosi jelentés szerint katarrusa erősödött, viszont a tegnapi este mutatkozott lázas tünetek az éj folyamán visszafeljöttek, ami megnyugtató jelenség. Köhögése száraz és éles. Erőbeli állapotáról az orvosi bulletin azt mondja, hogy az a kevés alvásnak megfelelő.

Délelőtt tíz órákor báró Aerenthal külügyminiszter jelent meg Schönbrunnban s a főhadsegédnél az uralkodó állapota iránt érdeklődött.

A bécsi lapok óvatos és burkolt híreit annak tulajdoníthatni, hogy a nagyobb lapokat a király is olvassa s így természetesen nem akarják, hogy valami kedvezőtlen közlés az ő kezébe jusson.

Bécs, október 18. A király állapota ma kevésbé jó. Az éjjeli nyugalmat erős, száraz köhögés többször megzavarta. A katarrus is újból tovább terjed. Lázat azonban a királynál sem éjjel, sem reggel nem állapították meg. A király lakosztályát már reggel fél öt órákor szellőztették, jelölve annak, hogy a király az ágyat elhagyta.

Bécs, október 18. A bécsi cs. és kir. távirati iroda jelenti, hogy a király éjszakai nyugalma köhögés zavarta meg, a király azonban egész éjjel, ugymint a délelőtti

órákban teljesen lázmentes volt. Az uralkodó étvágya jó és erőállapota általában kielégítő.

Bécs, október 18. A cs. és kir. távirati iroda ő felsége állaptáról akként értesül, hogy a mai éjszaka köhögésektől zavarva és ennek következtében kevésbé nyugodtan telt el. Mindazonáltal ő felsége az éj folyamán, valamint a délelőtti órákban is teljesen lázmentes volt. Az étvágy jó, az erőbeli állapot általában nem kedvezőtlen.

Bécs, október 18. A királynak rossz éjszakája volt. A tegnapi éjjel száraz köhögés a király éjjeli nyugalma nagyon megzavarta, úgy hogy a királynak éjjel csak kevés pihenése volt.

Reggel a király a rendes időben kelt fel. A könnyű láz, mely a királynál éjjel jelentkezett, reggelre eltűnt, a hurut tegnapi konstatált javulása azonban ismét visszafeljött. A király hurutja ma erősebb volt, erőbeli állapota éjjeli nyugalmanak a megzavarása miatt kissé gyengébb. Mindazonáltal a király, mint rendesen, fogadta a két hadsegédet és a kabinetiroda igazgatót. A király napi munkáját íróasztalánál ismét megkezdte. Lónyay Stefánia grófné Oroszvárra naponta háromszor táviratot kap a király állapotáról.

Bécs, október 18. A Korr. Wilhelm jelenti: Azon teljes mértékben kedvező jelentésekkel szemben, melyek tegnapi Schönbrunnból érkeztek, ma a hírek kevésbé rózsásak. Az uralkodó az éjszakát kevésbé nyugodtan töltötte, mint az eddigieket és különösen a tegnapi éjjelt. A katarrus következtében az éjszaka folyamán több ízben köhögési inger és köhögési roham állott be, melyek az alvást sűrűn megszakították. Ő felsége csak igen keveset aludt. Az orvosok ma reggel a katarrális jelenségek rosszabbodását konstatálták.

Bécs, október 18. Mint bécsi tudósítónk jelenti, a király állapota aggodalomra ad okot. A délután folyamán a láz újra fellépett. A király orvosa Kerzl dr. két ízben is meglátogatta délután a felséget, a kinek állapotáról a család tagjait az udvarmesteri hivatal óráról-órára telefonon értesíti.

Bécs, október 18. Gizella főhercegnő és leánya Lichtenstein hercegnő ma délután újból megakarták látogatni a királyt és evégből kérdezősködtek a főudvarmesternél, aki azt válaszolta, hogy miután a királynak jelenleg abszolút nyugalomra van szüksége, halasszák el a látogatást a király iránt való ki-méletből.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

Elfogott rabló cigány-karaván.

Egész ékszer-raktárt találtak náluk.

Debreceni illetőségűek a rablók.

— okt. 19.

(Saját tudósítónktól.) Lent a délvidéken, a világosi csendőrség jó fogást csinált a napokban. Elfogott egy nyolc tagból álló cigánykaravánt, melynél rengeteg nagyon gyanus és minden biztonnal rablásból származó értéktárgyat talált. A csendőrség nyomban vallatóra fogta a cigányokat, kik tagadtak mindent.

Vallatásukkor kiderült, hogy mindnyájan hajdumegyei illetőségűek, részben Debrecenbe, részben a környékre valók, de tagadják, hogy bármely büntetést követtek volna el, dacára annak, hogy a náluk talált értéktárgyak eredetere nézve semminemű felvilágosítást adni nem tudtak.

Mínt hogy nagyon sok gyanus körülmény merült fel, hogy a cigányoknak valami sötét bűn terheli lelküket, a csendőrök letartóztatták őket és a napokban Debrecenbe fogják kísérni.

Ezt megelőzőleg azonban tegnap értesítették a debreceni rendőrséget, hogy indíson nyomozást a rabló cigányok ügyében, kiknél megmotozásuk alkalmával egy ékszer raktárt találtak. Még pedig 12 darab diszmagyar ruhára való ezüst csatott, négy aranyozott diszrózsát, ezüst dohányszelencét, arany bottejekeket, ezüst serleget, hat darab különböző gyűrűt, arany korál nyakékeket, 10 darab ezüst kanalat, 9 darab nyakdísz, Mária Terézia tallérokat, ezüst tálcákat, aranykarika gyűrűket, fülbevalókat, korál nyakékeket, órákat, tajték pipákat és két seiyem bluzt.

Ezen tárgyakból következtetve feltétlen bizonyossággal állapították meg, hogy a cigány karaván valahol rablást követett el és miután egy, a cigányoknál talált ékszerdobozon elmosódott „Debrecen” felírás van, a rablást a környéken követhették el, éppen ezért a debreceni rendőrség szigorú nyomozást indított s nem lehetetlen, hogy ezzel kapcsolatban valami régi büntény jut napfényre.

Harc a korcsmában.

Csendélet Sámsonban.

Véres mulatság, három sebesülttel.

— október 19.

(Saját tudósítónktól.) A rézfokossal, fustélylyal, revolverrel dolgozó legény virtusáért véres esetet idézett elő a közeli Hajdusámsonban. Valóságos harc fejlődött ki ottan egy korcsmában.

Kopogtak a koponyákon a fokokok, ropogtak a revolverek s mindezen mulatságnak három áldozata van.

A véres verekedés özv. Klein Józsefné hajdusámsoni korcsmájában történt tegnapelőtt este. Ott mulatott egy külön szobában Süvöltős Gábor tizenegy társával, mikor betért oda Fekete Sándor debreceni gépész több társával. Süvöltősék valamiképp belakötöttek a jövevényekbe, mire örült dulakodás támadt.

Valaki leütötte a falon égő lámpát és most már a sötétben fokozott dühvel folytatták a verekedést.

Kisebbségben Feketeék voltak, kik látván a veszedelmet behúzódtak a szomszéd szobába és magukra zárták az ajtót. Ide menekült be a nem kevésbé veszélyben forgó korcsmárosné is a gyermekeivel.

A támadóknak a dühe ezáltal még csak jobban fokozódott. Vasrudakkal neki estek az ajtónak, mely a heves ostromnak engedett és beroppan. A betört ajtón keresztül kezdődött meg aztán az igazi ostrom. Szikvizesboros-üvegek, székek, fadarabok röpültek a levegőben.

A legelső áldozat Klein Józsefné, a korcsmárosné lett, kit egy szódavizes üveg a

fején talált. A szerencsétlen asszony súlyos sérülést szenvedett és eszméletlen állapotban a földre rogyott.

Látva, hogy a feldühödött banda még agyonverheti őket, Fekete társaságától Varga József revolvért rántott elő és azzal kétszer egymásután az őket ostromló tömeg közé lött. Két lövést éles jalkiáltás követte. Az egyik lövés ugyanis Ludmány Sándort, a másik pedig testvéröccsét találta és elég súlyosan megsebesítette.

A véres eredmény láttára a verekedésnek vége szakadt.

Csakhamar a csendőrök a helyszínen teremték és letartóztatták az egész verekedő kompániát, az kihallgatásuk után szabadon bocsájtották őket. Az ügyészség a verekedés ügyében szigorú vizsgálatot indított.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok ... lépéscs-folyosóján. Telefon 412 ...

Agyongázolt fiatal-ember.

Halálos szerencsétlenség.

— október 19.

(Saját tudósítónktól.) Súlyos szerencsétlenség történt tegnapelőtt a Csapó-utca végén, hol egy fiatal ember a lovak alá került, melyek félholtra gázolták.

Goldstein Lajos 18 éves fiatalember, foglalkozására nézve paplankészítő tegnapelőtt Nyiregyházáról Debrecenbe jött, hogy valami alkalmazást keressen.

Gyalog jött be a fiatal munkás Debrecenbe. A hosszú utat nagyon kifárasztotta. Az országúton találkozott egy ismerős szerkesztővel, ki szívesen felvette szekerére. Mikor a szekér a Csapó-utca végére ért Goldstein Lajos le akart szállni. Amint azonban a szekérről lelépett, a lovak megriadtak és a fiatal ember oly szerencsétlenül vágódott a földre, hogy a lovak alá került.

A lovak keresztül gázoltak rajta és keresztül vonszolták testén a súlyos szekeret.

Goldstein Lipót oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy eszméletlen állapotban vitték be a kórházba, hol most élet és halál között lebeg.

A vizsgálóbíró tegnap ki akarta hallgatni, de a súlyosan sérült egyetlen kérdésre sem tudott választ adni.

— A város költségvetése. A felügyelő bizottság a jövő évi költségvetés tárgyalását tegnap megkezdte és ma már be is fejezi. A tárgyalás Roncsik Lajos közreműködése mellett folyik.

— A város és a kath. egyház. A debreceni kath. egyház azon kérelemmel járult a városhoz, hogy a kath. templom megrongált tetőzetét javíttassa ki. A tanács tegnap ülésén foglalkozott a kérelemmel, amelytől elutasítónak tartott.

— Mezőgazdasági szaktanácsadás. A mezőgazdasági kérdésekben állandó gyakorlati tanácsadást tűzte ki célul az országos magyar gazdasági egyesület, midőn megalkotta a mezőgazdasági üzemi osztályát, mely a gazdáknak minden üzemi kérdésben megadja a kellő felvilágosítást. A mezőgazdasági üzemi osztály feljött, hogy annak bonyolult kérdéseiben egy ember tudása elegendő. Az üzemi osztály köré a szakemberek egész serege sorakozik, a gazdák tehát bizalommal fordulhatnak minden kérdésben hozzá.

— Egészségtelen kenyér. H. P. pékmester szállítja a debreceni rendőrség fogházának lakói részére a kenyeret. Tegnap Nagy Pál fogházfelügyelő azt tapasztalta, hogy a

pékmester által szállított 34 darab kenyér egészségtelen. Azonnal rendőrvosszal vizsgáltatták meg a kenyeret. Dr. Balkányi Ede rendőrvosznak tanácsolta, hogy a kenyerek élvezhetetlenek és az egészségre ártalmasok. Ennek folytán a vizsgálatot a pékmester ellen a megindították.

— A múlt évi szárazmadás. Az 1906. évi szárazmadást a felügyelő bizottság felülvizsgálta és az erre vonatkozó jelentését be-terjesztette a tanácsnak, mely a jog- és pénzügyi bizottságnak tárgyalás végett kiadta és utasította Roncsik Lajos főszámvevőt, hogy a munkálatokra vonatkozó észrevételeit mutassa be a jog- és pénzügyi bizottságnak.

— Az állati hullaégető kemence. A napokban mutatták be Nyiregyházán az állati hullaégető kemencét, amelyet Király Gyula tanácsnok is megtekintett. A hullaégető kemencét a feltalálók Debrecenben is befogadják mutatni.

— Csendőrkard polgárvérben. A debreceni csendőrkard hadbírósa föltette véres fegyverhasználati ügyben indított vizsgálatot. Az eset részletei a következők: A szabolcsmegyei Kállósemjén községben Pál Ferenc huszonöt éves legény ittasan beállított Stark koresmároshoz és bort követelt. Mivel követelése eredménytelen maradt, másodmagával megtámadta a koresmáros, ki a faluban szolgálatot teljesítő két csendőrt küldött. A legények velük is szembeszálltak és csak nagynehézen lehetett a garázdálkodókat a községhezárba vinni. Itt Pál Ferenc hirtelen nekiugrott Sarudi csendőrszervezőnek, megütötte, ruháját letépte s a kardját is megragadta. Az érveztető ekkor kardjával mellbeszurta a legényt, aki mire a járási orvos Nagyállóból megérkezett, meghalt. A csendőrök visszavonultak a községhezárba, amely előtt összegyülekeztek a község legényei és zajongtak. Nagyállóból, Nyiregyházáról és Nyirbátorból csendőrség ment Kállósemjénbe a nyugalom helyreállítására.

— Az izraelita nőegylet bálja fogja az idén megnyitni a szezon. Mint értesülünk, december 14-ikére tűzték ki a látványosság számba menő mulatságot, mely méreteivel talán a múlt évek fényes báljait is felül mulja. Tudósítónknak Balkányi Miklósné, a nőegylet elnöke érdekes részleteket beszélt a mulatság előkészületeiről. Ezuttal Páris világvárosi életének egyik legjellemzőbb mozzanatát akarja felvinni a Bika-fogadó dísztermébe. Párisban, a Montmartre-on a leghíresebb kabaré a Pokol, ahol Belzebubok szolgálnak ki és ördög kisasszonyok gondoskodnak a közönség szórakoztatásáról. Ezt a kabarét, úgy amint az a Boulevard Clichy-n áll, hű másolatban fogja megösmerni a debreceni közönség. Természetesen a külső pompán kívül szellemes kabaré-számokról is gondoskodik az izr. nőegylet rendező bizottsága, mely már a napokban teljes erővel hozzálát a Pokol-kabaré nyélbeütéséhez.

— Gyengélkedők, a fejlődésben vagy tanuláshoz visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősitőt a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezesse magát félre az utánzataktól. Kapható a gyógyszertárakban.

— A pincérek szervezkedése. A debreceni pincérek tegnap éjjel a Korona vendéglőben gyűlést tartottak, melyen kimondták a szervezkedést és hogy újlag megalakítják a szakszervezetet.

— Geyer Stefi vasárnap esti hangversenyének műsora a következő lesz: I. Tschai-kovszky: Hegedüversen, előadja Geyer Stefi kisasszony. II. a) Dvorzak: Andante, b) Grieg: Manók tánca, előadja Dienzl Oszkár ur. III. a) Bach: Air, b) Saxlehner: Humoresk, Hubay: Zephir, előadja Geyer Stefi kisasszony. IV. Vieuxtemps: Rondó, előadja Geyer Stefi kisasszony. V. Claude Debussy: Danse, előadja Dienzl Oszkár ur. VI. Hubai: Csárdajelenetek II. szám előadja Geyer Stefi kisasszony. Helyárak: Páholly 20 korona. I. rendű ülőhely 1—5 sor 5 korona, II. rendű ülőhely 6—8 sor 4 korona, III. rendű ülőhely 9. és 10. sor 3 korona. Állóhely 2 korona.

Rum, tea, a legfinomabb minőségben Mayer Jenő fűszer- és csemege-üzletében kapható a Kistemplom mellett.

— Rendőri hír. Kolozsvári István Bercsényi-utca 67. szám alatti lakos tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes zárva tartott szekrényéből 8 koronát elloptott. A tettest keresik.

— Osztálysorsjáték. Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyerevényeket sorsolták ki:

30,000 koronát: 117931.

5000 koronát: 90537 96827.

2000 koronát: 10641 34137 41308

68156 80401 80557 100531 102165 114880 117855.

Szüreti és szobatuizijátékok első minőségű rakéták, békák, görög-tüzek, fáklyák, a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám. Ismételdrusitólnak előnyös ár.

NYATOS NYAKKENDŐK
FEKETE-NÉL.

A büntanya rejtelméből.

Egy leány kálváriája.

Menekülés a rendőrség oltalmába.

— október 19.

(Saját tudósítónktól.) A büntanyák rejtelmét csak az áldozatok ismerik. Néha ugyan egy-egy eset révén felszínre vetődik egy borzalmas kép abból a világból, melyben sápadt arcú, kifosztott leányok sorvadnak az élet örömei között s ilyenkor megdöbbenve szemléljük azt az erkölcsi fertőt, melyben élőlények sorvadnak.

Tegnap egy ily eset foglalkoztatta a debreceni rendőrséget. Borzadályt gerjesztő, megdöbbentő csuf eset ez. És igazán helyén való volna, ha a rendőrség nagyobb felügyeletet, több gondot fordítana ezekre a büntanyákra, hol annyi szabadulni vágyó lélek sorvad, de nem menekülhet, mert a szabndulásnak minden útja el van elől zázva.

Eppen ideje, hogy az emberhussal kereskedő kufárokat erélyes rendelkezéseivel megrendszabályozza garázdálkodásaikban a rendőrség és legalább azokat szabadítsa ki, akik megutálva a bünt menekülni vágnak a büntől terhes világból.

Tegnap délután úgy öt óra tájban óriási feltűnést keltett a Csapó és a Kossuth-utcákon, hogy egy 18—19 éves fiatal leány rendetlen, hiányos ruhában, felborzolt hajjal

rohant a rendőrségi központ felé. Egy időse asszony üldözte. De ez később felhagyott az üldözéssel. A leány pedig egyenesen a bűnügyi osztályra rohant, hol élettelenül rogyott össze. Jo időbe került, míg magához tért.

Sűrű könyhullatások között mondta aztán el a rendőrség embereinek, hogy Nagy Rózának hívják. Derecskei illetőségű. Szülei nemrég elhaltak és a minden segítség nélkül maradt leányt valami lélekűfár eladta Dankó Jánosnének, kinek a Veres-utcán nyilvános mulatóhelye van.

Itt kezdődött a leány kálváriája. Már a harmadik, negyedik napon megutálta azt a bűnös életet. Szabadulni akart, de az asszony, a tulajdonosné nem eresztette. Pár nap múlva pedig beteg lett. Utálatos kór támadta meg idegzetét és a hatósági orvos rendelkezése beszállították a kózkórházba.

Alighogy betegségével javulófélben volt, érte ment az asszonya és visszavitte a büntetésre. Hiába volt minden kérés könyörgés, még csak helyzetét súlyosította. A tulajdonosné folyton ütötte-verte.

Ehezette irgalmatlanul, úgy, hogy a leányt végre is teljesen megtörte. De azért volt annyi energiája, hogy alkalomadtán megszökjön.

Ez az alkalom tegnap kinálkozott, a végsőkig kintott leány tegnap délután egy őrizetlen pillanatban megszökött. A szökést későn vették észre és a leánynak sikerült elfutnia a rendőrségre, mely hazafogja kísérteni a szerencsétlen leányt.

A tüzoltó testület jubileuma.

Harminc éves évforduló.

Az ünnepély programja.

— október 19.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni tüzoltó testület fennállásának harminc éves évfordulóját impozás keretben fogja megünnepelni október 20-án, vasárnap.

Harminc nehéz esztendő telt el ugyanis, hogy Debrecenben megalakult a tüzoltó testület, mely a lezajlott három évtized alatt feladatának mindig magaslatán állt és folyton fejlődött, úgy hogy az ország tüzoltó testületei közül vidéken első helyet vívott ki magának.

A jubileumi ünnepek vasárnap délelőtt veszik kezdetüket, mikor is a tüzoltó testület diszközgyűlést tart. Délután diszgyakorlat lesz. Fél három órakor veszik kezdetüket ezek a gyakorlatok az egész testület részvételével az őrtanyán. Innen a beosztás után a tüzoltók az összes szerekkel 4 órakor a Piac-utca 63. számú ház előtti tere fognak kivonulni és ott gyakorlatokat tartani az összes szerek bevonásával.

A gyakorlat helyszíne köré kordont vonnak, nehogy a néptömeg a tüzoltókat a gyakorlatban zavarja.

A gyakorlat után a legénység és a tisztok a laktanyába fognak vonulni, hol szolgálati érdemek osztanak ki közöttük.

Az ünnepeket este fél nyolc órakor a Bika szállóban társas vacsora fogja bezárni.

Óriási szenzáció a törvényszéken.

Egy leány megőrült a tárgyaláson.

Aztán megőrült az áldozat felesége is.

A tárgyalást felfüggesztették.

— Express tudósítás. —

Budapest, okt. 18.

A Munkácsy-utcában május 7-én véres szerelmi tragédia játszódott le. Az eset előmenye ezek:

Maurer Nándor betűszedő hat évvel ezelőtt megismerkedett a rendkívül szép, tizenöt éves, de már is laza erkölcsű Gombai Ágnes pincérnővel.

Szerelmi viszony fejlődött ki közöttük, amely hat évig tartott. 1906-ban közös meg egyezéssel szakítottak egymással.

A nő szeretőjét kártyás, iszákos, dologkerülő embernek tartotta, viszont a férfi hiu és csapodárnak a nőt. A szakítás után Maurer megházasodott.

Ez nagyon bosszantotta Gombai Ágnes, aki szörnyen féltékeny volt a szakítás dacára is Maurerre.

A leány május 9-én beállított volt kedveséhez s ajánlatot tett neki, hogy térjen vissza hozzá. Szóváltás keletkezett köztük.

Gombai Ágnes először arcul ütötte a férfit, majd egy virágvázát vágott a fejéhez. Maurer ekkor fojtogatni kezdte a nőt. Ez előrántotta revolverét és kétszer belelőtt kedvesébe, aki a sérülések következtében néhány pillanat múlva kiszenvedett.

Miután a törvényszéki orvosok megállapították, hogy a leány tulingerlekeny s nem egészen beszámítható, a vádtanács erős felindulásból elkövetett emberölés miatt helyezte vád alá. Ma tárgyalta ezt a pört Bakonyi bíró tanácsa. A fogoly leányt dr. Gál Jenő védi.

Mindjárt a tárgyalás megkezdése elején óriási izgalom támadt a teremben. A vádlott leányon hirtelen az örültség jelei kezdtek mutatkozni. Kiszakította magát a fogházór őrizete alól, felugrott a vádlottak padjára és őrjöngve sikoltozta:

— Akasszatok fel, vagy adjatok egy revolvert, megölöm magam. Ébresszettek fel kedvesemet, nem tudok élni nélküle.

Az elnök osztatni igyekezett őt, de ez nem használt semmit. A leány tovább őrjöngött:

— Miért raboltátok el Nándoromat? Istenem, irgalmazzanak nekem, hisz én hü voltam hozzá.

Az izgalom tetőpontjára hágott, amidőn a leány egyszerre összerogyott. Nagy kavardás támadt akkor a teremben. Megpróbálták vízzel fellecsolni a szerencsétlen nőt, akin szivgöresök vettek erőt. Végre is kivitték a vádlottak szobájába, mire az elnök intézkedett, hogy orvost hozzanak.

De ezzel az incidens nem ért még véget. Kint az előszobában várakozott a meggyilkolt Maurer Nándor felesége. Ezen is egyszerre hirtelen az örület jelei mutatkoztak.

— Adjatok egy revolvert, hadd ölöm meg a becsutlen személyt, aki elrabolta férjemet. Kegyetlen Isten, miért borítottad gyászba az egész életemet. Azt teszem, hanem akasszák fel ezt a nőt, akkor én gyilkolom meg!

Igy jajveszékelt tovább és lármájával betöltötte az egész folyosót.

Az izgalom miatt az elnök kénytelen volt a tárgyalást egy félórara felfüggeszteni.

Mint fővárosi tudósítónk az éjjeli órákban jelenti, a törvényszék Gombai Ágnes felmentette és azonnal szabadlábra helyezték.

Távirat és telefon.

Függetlenségi pártértekezlet.

Budapest, október 18. Kossuth Ferenc tegnap délután meghívott boscsátott szét a függetlenségi párt tagjainak, melyben sürgős értekezletre hívja össze a párt tagjait hétfőn délelőttre.

Kossuth röpirata.

Budapest, október 18. Hir szerint a kormány elhatározta, hogy Kossuth Ferencnek a függetlenségi pártkörben tegnap elmondott hét negyedórás nagyhatású beszédét kinyomatja és röpirat alakjában fogja az országban terjeszteni.

A függetlenségi párt nyugodt.

Budapest, október 18. A függetlenségi pártkörben tegnap sok képviselő volt fent, akik már nyugodtabban tárgyalták a kiegyezés ügyét, úgy hogy a párt kebelében tapasztalt forrongás már csaknem teljesen elült.

Elégett község.

Déva, október 18. Déváról jelenti tudósítónk, hogy Arany nevű községben óriási tűz pusztított, mely a templom kivételével az egész községet elhamvasztotta. A kár meghaladja a millió koronát.

Podmaniczky haldoklik.

Budapest, október 18. Podmaniczky Frigyes báró, mint tudósítónk jelenti, haldoklik. Aligha éri meg a reggelt.

Sztrájk a fővárosban.

Budapest, október 18. A budapesti ruggyantaáru gyárban 600 munkás sztrájkba lépett.

Nagy György kilépése.

Budapest, október 18. Ma este kapta meg Kossuth Ferenc Nagy György orsz. képviselő levelét, melyben az ifju hónapja bejelenté, hogy kilép a pártból.

Váltóhamisító kereskedő.

Szatmár, október 18. Nagy feltűnést keltett a városban Stósszel Ignác tekintélyes kereskedő letartóztatása, akit váltóhamisítás miatt fogott el a rendőrség.

Kilépő képviselők.

Budapest, október 18. A Magyar Hirlap hiradása szerint a függetlenségi pártból a kiegyezési javaslatok miatt 15 képviselő fog kilépni és ellenzéki csoportot alakítanak a kiegyezés ellen. A kilépni szándékozó képviselők száma azonban redukálódni fog.

Törvényszék.

§ Sajtópör. Supilo horvát képviselő fumei horvát nyelvű lapja, a „Novi List” megtámadta a zenggi takarékpénztárt, a Seripka Stedionica-t, holmi panamázással vádolva annak igazgatóját. — Az intézet zálogkölcsonóket is ad apróbb értéktárgyakra s ezzel kapcsolatban azt írta a Novi List, hogy a takarékpénztárban már tíz év óta csak egyszer volt nyilvános árverés. Nem tartanak pedig azért — úgy mond — árverést, mer kéz alatt és titokban, suttomban eladni a tárgyakat, hasznosabb dolog. A bank sajtópört indított rágalmasz címén s a budapesti esküdtszék ma ítélik Olivieri Vladimir fumei hirlapíró fellet, akit Szupilo szerző gyanánt megneve-sett s akinek a védelmét dr. Vencsel Árpád ügyvéd látja el.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetségű divattermek raktára. A legegységesebb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piac-u. 46., az udvarban.

Fizessünk elő a
"DEBRECZEN"

című független és 48-as politikai napilapra. — A debreceni függetlenségi párt hivatalos lapja.

◀ 39-ik évfolyam. ▶

A hirdetések biztos eredményre vezetnek.

Előfizetési árak: egy évre 18 korona, félévre 9 korona, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 50 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Arany János-utca 2. szám.

Lapunk, mely igen nagy közkeveltségnek örvend, megjelenik minden nap kora reggel.

Mutatványszámot 2 hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

Külön apróhirdetési rovat.

Be van bizonyítva

hogy papírt, üzleti könyvet, irodaszert, dombornyomású névjegyet és levélpapírt legjobban lehet vásárolni **Mihály Sámuelnél**

Főtér 30.

László Zsigmond
állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

- Állatvizsgálatokat, védőoltásokat, heréléseket, tuberkulinozasi eljárásokat, állathiztosításokat, állatállományok rendszeres évi felügyeletét, kosmetikai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.
Telefon 558. szám.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetésével felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungaria kávéház).

Hasznádjunk kizárólag
Bocskay-Crémét,

mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

Kapható:
minden jobb fűszer- és di-
vátáru kereskedésben.

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli
KEZTYÜKBEN
sérvkötők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint
Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN,
Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debreczenben.

A legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fényüzésig, szolid kivitelben és legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE

es. és kir. udvari szállító

DEBRECZEN, Főtér.

Női és leány felöltők,

spencerek, figarók, bundaszin mértékszerinti készítése Debreczenben egyedül csak

Méder Lajos

kizárólagos felöltő készítési műtermében eszközölhetők Piac-utca 52. Megyeház mellett, Miklós u. szemben.

Musohong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kártelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szén-savat

világhírű buziásfürdői szén-savforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szén-savval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Musohong-buziásfürdői szén-savművek és ásványvizek szétkül-dési telepe Buziásfürdőn. Sürgönyeim: Musohong, Buziásfürdő. Interurban telefon 18. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is o o o beküldetik. o o o

Teljesen érett 85 fokos cukor tartalmú csemege és gyögméz 1 kiló 2 korona, üveg-gel együtt 2 kor. 60 fillér. Kapható Arany János-u. 2. sz. Földszint 4. sz.

Eladó 15 kas méh Szilágyi Józsefnél Alsó-Józsán. 880

Kávéházi, szállodai, éttermi teljes berendezés, darabokban vagy egészben eladó. Atvehető december utolsó hetében. Üres hordók is kaphatók Hauer Bertalan Angol Királynő szálloda.

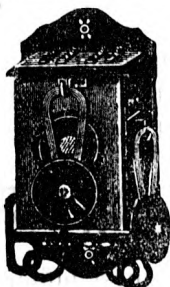
Német nyelvet bíró fiatal ember vagy kisasszony kerestetik 8 éves fiúcska mellé délutánokra. Cim a kiadóhivatalban.

A főtéren egy borbély üzletnek alkalmas helyiség kiadó. Cim kiadóban.

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

30 hektoliter sesta-kerti negyedikén szürendő must eiadó Péterfia 18.

Új elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanyesengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása, legújantóbban és legnagyobb szakértelemmel csak **FÖLDES és VAJNER** elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 210. 470

Egy pár urasági angol lópokróc félárban eladó, látható az ernyőgyárban Piac-utca 43

Zongora, modern, jó karban levő megvételre kerestetik Szentanna 28. az utcai lakásban.

Eladó. 466 négyszögöl föld négyszög-ölenként 5 koronájával a Csige kertben. Ertekezni lehet a tulajdonossal özv. Ménes Mihálynéval Helyben, Zsak-u. 2. szám.

Intelligens fiatal ember középkorú esetleg korosabb magános nő ismeretségi óhajta, ki őt anyagilag is segítené. Leveleket „Hűséges barát” jellegre a kiadóba.

Divatos, jó és mesés olcsón kaphatók: női ruha kelmék, selymek, vászonneműek, függönyök, ágyte-
o o o ritók, meleg alsók. o o o

Boros Testvéreknél

Debreczen, Kossuth-u. 6.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barhetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arefátyol, divatövek, gyöngy és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek,
koszorúk és fátýolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben métere 6 forintól 15 forintig. o o o o

Boák és muffok

órlási választékban.

Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárta, hollandi, kiddermünster, tapasztrý, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek s creppek,
o o o o viaszkos vászon o o o o

a legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők,

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek

vászon, siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alszoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és cloth alszoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok o o

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divatzsebkendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

o o Férfi ruha-szövetek. o o

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló bélés áruk. Harisnyák, keztýük, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építészvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágitótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

Hölgyek részére fontos!

Ki testi épségét fentartani akarja vagy gyomor és más ilyenmü betegségben szenved, úgy kizárólag csakis az eredeti

francia „Delia” mellfűzőt

vegye. Valódi halcsont, elegáns kivitelben 6 K-tól feljebb. Kapható csakis az Ernyő-gyárban Piac-utca 43.

Választás végett házhoz is küldünk, minden vétel kényyszer nélkül. Előre haladt időny miatt ernyőket 20 százalékkal leszállítva adunk.

Javitások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltessenek.

Ritka alkalom!

Leltározás alkalmával raktárunkban óriási mennyiségű

őszi- és téli**női ruhaszöveteket**

szállítottunk le, melyeket mélyen gyári árun alul

árusítunk el

Bosznay J. és Társa

női divat áruháza
Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon, szőnyeg és divatáruházába megérkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok blous selymek, velezek. Valódi persa szőnyegek — Linoleum.

Óriási raktár!